

Véget ér a V4 egyéves soros magyar elnöksége: rövid áttekintés és eredmények

2021. július 1-jétől 2022. június 30-ig Magyarország töltötte be a V4 egyéves soros elnökségi pozícióját. A négy tagállam – Magyarország, Szlovákia, Lengyelország és Csehország – által rotációs alapon ellátott elnökségi periódust a következő egy éven át Szlovákia veszi majd át. Az elnökségi szakaszok előtt az adott tagállam prioritásokat, célkitűzéseket határoz meg az elkövetkező időszakra, amelyek mind az adott ország, mind a szervezet egészére nézve nagy jelentőségűek. Hasonlóan a többi elnökségi periódushoz, a magyar elnökség során is rendkívül sok magas szintű találkozóra, politikai és kulturális eseményre, illetve a V4 szempontjából fontos politikai dokumentumok létrehozására került sor.

A visegrádi együttműködés 2021-ben ünnepelte megalakulásának 30. évfordulóját, amelynek alkalmából a miniszterelnökök 2021. február 17-én közös nyilatkozatot adtak ki, megerősítve a további sikeres együttműködés alapjait a következő évtizedekre vonatkozóan. Magyarország a 2021–2022-es egyéves elnökségi időszakra 3 prioritási területet határozott meg, amelyek a következők: 1. stabilitás (EU-s koordináció és Európa jövője; többéves pénzügyi keret, Next Generation EU helyreállítási terv és kohézió; biztonság és stabilitás); 2. gazdasági és társadalmi újraindítás; és 3. partnerség (parlamenti dimenzió; európai V4+- és globális V4+-együttműködés). Ezek a célok megfelelően illeszkednek a tagországok, illetve a többi állam előtt lévő kihívásokhoz a Covid-19-világjárványt követő időszakban. Emellett a 64 milliós népességgel rendelkező visegrádi együttműködés szerepe a brexitet követően az Európai Unióban is felértékelődhet, hiszen NATO- és EU-tagállamokként az elmúlt években a V4-országok dinamikus gazdasági növekedése figyelhető meg, valamint emellett a foglalkoztatási ráta emelkedik, a befektetések növekednek és gyors digitális átalakulás is látható a térségben.

A magyar elnökség programja a fenti célkitűzéseken túl kiemelte azt is, hogy a V4 országai hangsúlyosan kezelik Európa jövőjét, kiállnak az európai értékek és elvek mellett, és támogatják az EU további bővítését. Emellett rendkívül fontos az erős és biztonságos Európa megőrzése, kialakítása, így a V4 a továbbiakban is kiemelt témakörként kezeli az ezzel kapcsolatos kihívásokat

(például éghajlatváltozás, digitális átalakulás és migráció). Ezekben a jelenlegi nehéz időkben a magyar elnökség fő feladataként a közös európai megoldások és az együttműködés keresését helyezte a középpontba annak érdekében, hogy erősítse Európa egészének biztonságát, stabilitását, valamint a világjárvány utáni helyreállítást és újranyitást. A jelenlegi magyar elnökségi periódus alatt a V4 céljai között az is ismételten szerepelt, hogy képviselje a visegrádi együttműködés álláspontját és konstruktív ötleteit az Európai Unióban, illetve a világjárványt követően megerősítse a V4+-partnerségeket.

Az egyéves magyar elnökség időszaka alatt a V4-országok, illetve más államok vezetői, miniszterei, magas rangú képviselői, valamint egyéb állami szereplők és szervezetek számos találkozót, egyeztetést tartottak a legkülönbözőbb témakörökben és együttműködési területeken. Ezenkívül nagyszámú kulturális és társadalmi eseményre, konferenciára és egyéb eseményekre is sor került, amelyek összefoglalóját a visegrádi együttműködés jelentése, hírlevele (*Visegrad Bulletin*) tartalmazza. A hírlevél egyelőre az első félév (2021. júliustól decemberig) említett eseményeit és projektjeit foglalja össze.¹ A második félévről szóló részletesebb összefoglaló jelenleg még nem áll rendelkezésre.

A magyar elnökség alatt, hasonlóan a többi periódushoz, az országok több hivatalos nyilatkozatot, közleményt adtak ki. Ilyen volt 2021 júliusában a V4-miniszterelnökök fent említett közös nyilatkozata (2021. július 9.); a V4 pénzügy-minisztereinek közös nyilatkozata (2021. szeptember 30.); a visegrádi csoport belügyminisztereinek közös nyilatkozata (2021. október 5.); a visegrádi csoport köztársasági elnökeinek a Covid-19-helyzetről szóló felhívása (2021. november 30.); a visegrádi együttműködés elnökségének nyilatkozata (2021. december 13.); illetve több egyéb dokumentum is. 2022. június végéig a magyar elnökség alatt szintén több, a fentiekhez hasonló dokumentum született, például a V4 energiaügyi minisztereinek közös nyilatkozata (2022. február 8.); az Ukrajnából érkező menekültek segítségéről szóló közös V4-nyilatkozat (2022. március 8.) vagy a V4 és az Egyesült Királyság miniszterelnökeinek közös nyilatkozata (2022. március 8.). Az említett anyagok, illetve a magyar elnökség alatt kiadott összes dokumentum a visegrádi csoport hivatalos honlapján² érhető el angolul.

A visegrádi együttműködés az évek során világszinten is ismertté vált, elsősorban a V4-országok nagykövetségeinek és konzulátusainak közös összefogása és tevékenysége nyomán. Ezzel összefüggésben a magyar elnökség is

¹ V4: *Review of Major Events under the 2021/2022 Hungarian Presidency of the Visegrad Group* (2021. december).

² A V4 honlapja.

sok olyan kulturális eseményt szervezett világszerte, amely a V4-országokra mint vonzó turisztikai és üzleti célpontokra irányítja rá a figyelmet, tehát a kulturális diplomáciai kapcsolatok által is próbálták fejleszteni a V4 kapcsolatait a világ számos pontján. A magyar elnökség során rendezett kulturális programok és kulturális diplomáciai tevékenység igyekezett világszinten bemutatni a V4-régió sokszínűségét és kulturális értékeit. Az ezzel kapcsolatos főbb események rövid összefoglalói megtalálhatók a magyar elnökség hivatalos honlapján.³

A magyar elnökség a megrendezett események számát és jellegét tekintve mindenképpen sikeresnek tekinthető, azonban továbbra is felmerül a kérdés azzal kapcsolatban, hogy mennyire tekinthető a soros elnökség intézménye csupán egyfajta reprezentatív szerepnek, és mekkora mértékben sikerül az adott állam által megfogalmazott prioritásokkal kapcsolatban – az elfogadott nyilatkozatokon és eseményeken túl – gyakorlati eredményt elérni. Erre azonban sok esetben csak hosszabb távon tudunk választ adni, és ez a mostani magyar elnökség esetében sincs másként.

2022. június 27.

Felhasznált irodalom

A V4 2021/2022-es magyar elnökségének honlapja. Online: <https://v4.mfa.gov.hu/page/v4-around-the-world>

A V4 honlapja. Online: www.visegradgroup.eu/documents/official-statements

V4: *Review of major events under the 2021/2022 Hungarian Presidency of the Visegrad Group* (2021. december). Online: <https://v4.mfa.gov.hu/asset/view/151330/Visegrad%20Bulletin%20Jul%20%20Dec%202021%20V4HUPRES.pdf>

³ A V4 2021/2022-es magyar elnökségének honlapja.